

ANBEFALINGER TIL UDFORMNING AF KØNSBASERET POLITIK EN TYPOLOGI AF KØNSBASEREDE BEHOV

Forfattere

Ann-Kathrin Rothermel, Anita Tomanic, Valentina Nerino, Cecilie Ingemann Skou Olsen, Colm Flaherty y Laura Horn.

Forår 2024 UNTWIST BRIEFING Nº1-DAN 1
10.5281/zenodo.19208470

Resumé

Mennesker er forskellige, og borgere har forskellige behov, krav og bekymringer relateret til deres køn. I foråret 2023 satte UNTWIST-projektet sig for at undersøge, hvordan disse forskellige kønsbaserede behov placerer sig i forhold til de nuværende politikker og praksisser i Danmark samt fem andre europæiske lande. I løbet af det første år fokuserede projektet på at identificere de kønsbaserede krav, som eksperter og borgere gav udtryk for, samt på at kortlægge det eksisterende politiske udbud og vurdere, hvilke af disse behov der opfyldes af hvilke politiske aktører og på hvilke områder.

For at udarbejde evidensbaserede anbefalinger analyserede UNTWIST-projektet i sin første fase, under ledelse af universitetet i Bern, 406 artikler om kønsbaserede behov og politikker fra seks lande: Spanien, Schweiz, Ungarn, Tyskland, Danmark og Storbritannien. Gennem denne proces blev der udarbejdet en **evidensbaseret typologi over kønsbaserede behov**, som kan hjælpe politiske beslutningstagere og civilsamfundet med at identificere og placere disse behov. Typologien fungerer som et værktøj til at vurdere, om kønsbaserede behov er tilstrækkeligt repræsenteret i eksisterende politikker og indsatser.

Typologiens vigtigste resultater er:

- Kønsbaserede behov optræder i **sær især inden for seks politikområder: sundhed, familie, uddannelse, økonomi, menneskerettigheder/borgerrettigheder og transnational politik/sikkerhedspolitik.**
- Kønsbaserede behov inden for det samme politikområde kan tilgås fra **fire forskellige perspektiver: kønsnormer, materiel ulighed, intersektionalitet og feminisme.**
- Når vi krydser politikområderne med de fire forskellige kønsperspektiver, når vi frem til 24 idealtyper af kønsbaserede behov.
- **At identificere behovene er afgørende for en kønsresponsiv evaluering og udviklingen af et komplet sæt af kønssensitive politiske tiltag.**

Gennem sit design (side 2) kan typologien fungere som en værktøjskasse og en skabelon for evaluering af eksisterende politiske dagsordener og programmer ved at identificere ekspertiseområder såvel som eksisterende mangler. Dette hjælper politiske beslutningstagere og interessenter med at udforme og reagere på et mere komplet sæt af kønsbaserede tiltag.

Om dette studie

Dette resumé er baseret på resultater fra UNTWIST <https://cordis.europa.eu/project/id/101060836>, et forsknings- og innovationsprojekt finansieret under Horizon Europe tiltaget. UNTWIST ser frem til at bidrage til konstruktionen af et fornyet demokratisk samfund, hvor offentlighedens heterogene kønsbehov, kønskrav og kønsbekymringer alle adresseres af forskellige partier på demokratisk vis. UNTWIST stiler mod at tilbyde politiske aktører, i særdeleshed partier, uforvrængede (på engelsk: Untwisted) måder at repræsentere kønsbehov, -krav og -bekymringer på. Dette gøres gennem produktionen og analysen af robust empirisk bevismateriale, som udforsker de faktorer, som gør de kønskritiske budskaber præsenteret af højrepopulistiske aktører attraktive overfor vælgere.

Sådan citerer du vores arbejde

Rothermel, A.-K., Tomanic, A., Nerino, V., Sendra, M., & Ruiz Jiménez, A. M. (2025). Anbefalinger til udvikling af kønsbaserede politikker. En typologi af kønsbaserede behov.

Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15494851>

FIRE PERSPEKTIVER PÅ UDFORMNING AF KØNSBASERET POLITIK

Der findes fire forskellige perspektiver på kønsbaserede behov, som kan anvendes på tværs af politikområder. Disse perspektivers evne til at afsløre og synliggøre forskellige behov inden for hvert politikområde gør dem til en vigtig ressource for politiske beslutningstagere. Dette muliggør en vurdering af eksisterende politiske udfordringer og løsninger samt for civilsamfundet at revidere deres advocacy-strategi.

De fire perspektiver er:

1. Kønsnormer

At undersøge et politikområde ud fra et kønsnormperspektiv indebærer at være opmærksom på, hvordan samfundsmæssige værdier og opfattelser af køn er indbygget i institutioner og praksisser. Inden for dette perspektiv skelnes der mellem kønsregimer, som er de institutionaliserede systemer, der former og opretholder kønsudtryk og -uligheder, og kønsroller, som handler om, hvordan forskelle mellem kønnene fremstilles og forstærkes af individer og grupper i samfundet.

At evaluere en politiks kønsresponsivitet gennem denne kategori indebærer eksempelvis at stille spørgsmål ved, hvorfor mennesker opfører sig forskelligt baseret på køn, og hvordan samfundet værdsætter denne adfærd. Dette kan afdække, hvordan visse (ofte naturaliserede) systemer og praksisser i institutioner skaber eksklusion, hvilket fører til ulige behandling og muligheder og dermed øger materielle uligheder.

2. Materielle uligheder

At undersøge et politikområde ud fra et materielt ulighedsperspektiv indebærer at fokusere på observerbare forskelle såsom indkomst, rettigheder, adgang og status, som ofte, men ikke altid, kan forstås i relation til køn.

3. Intersektionalitet

Når et politikområde vurderes ud fra et intersektionelt perspektiv, fremhæves de indbyrdes sammenhænge mellem køn og andre kategorier, der kan medføre diskrimination, såsom race/etnicitet, klasse, alder, religion, handicap og nationalitet. Dette indebærer at vurdere forskelle mellem mennesker af samme køn og at forstå, hvordan institutionelle, normative og politiske praksisser skaber forskellige typer af barrierer og behov.

4. Feminisme

At se på et politikområde gennem et feministisk perspektiv fremhæver rollen og den værdi, der er knyttet til feminisme inden for politikområdet. Dette indebærer en vurdering af, hvordan feminisme og antifeminisme er til stede i institutioner samt politiske og bureaukratiske rum, og hvordan denne tilstedeværelse bidrager til at fremhæve eller undertrykke bestemte kønsbaserede behov.

INTRODUKTION TIL TYPOLOGIEN FOR DANMARK

Typologien illustreres ved hjælp af et skema, der anvender de fire perspektiver på de seks politikområder. Hver boks i skemaet repræsenterer et forskelligt sæt kønsbaserede behov. Selvom disse behov kan

UNTWIST VÆRKTØJSKASSE TIL MÅLING AF KØNSBASEREDE BEHOV					
	KØNSNORMER	MATERIELLE ULIKHEDER	INTERSEKTIONALITET	FEMINISME	
ØKONOMI / ARBEJDSMARKED	KNØK (6/6) ✓	MUØK (6/6) ✓	INØK (6/6) ✓	FØK (5/6)	Tegnforklaring: (X/6) = Antal af lande (ud af seks), hvor behovet optræder ✓ = Behovet optræder i Danmark
UDDANNELSE	KNUD (6/6) ✓	MUUD (6/6) ✓	INUD (5/6) ✓	FUD (6/6) ✓	
FAMILIE	KNF (6/6) ✓	MUF (6/6) ✓	INF (6/6) ✓	FF (2/6)	
SUNDHED	KNS (5/6)	MUS (6/6) ✓	INS (5/6) ✓	FS (3/6)	
MENNESKE-/BORGERRETTHEDER	KNMR (6/6) ✓	MUMR (6/6) ✓	INMR (6/6) ✓	FMR (6/6) ✓	
TRANSNATIONAL POLITIK/SIKKERHEDSPOLITIK	KNTP (6/6) ✓	MUTP (5/6) ✓	INTP (6/6) ✓	ETP (4/6) ✓	

variere inden for hver boks i forhold til specifikke politiske løsninger, er de forenet ved at være tilgængelige gennem det pågældende perspektiv og deres placering i en bestemt politisk sektor.

Skemaet fungerer som en værktøjskasse for politiske beslutningstagere og interessenter til at kategorisere og evaluere deres politikker og positioner. Denne klassificering hjælper med at identificere, hvilke kønsbaserede behov der bør fokuseres på, og om visse typer behov i øjeblikket overses i strategierne.

På nationalt plan identificerer analysen også, hvilke områder der er særligt relevante i hvert lands kontekst. Resultaterne er baseret på akademiske publikationer og afspejler ikke nødvendigvis aktuelle politiske diskussioner, men kan bidrage til at synliggøre mangler, der kræver yderligere ressourcer eller partnerskaber.

POLITISKE ANBEFALINGER

Vi anbefaler beslutningstagere og embedsmænd at:

- Bruge skemaet som en værktøjskasse til at evaluere eksisterende politiske strategier og identificere potentielle mangler inden for relevante politikområder.

- Øge ressourcerne for bedre at repræsentere de kønsbaserede behovskategorier, som i øjeblikket er underrepræsenterede.
- Identificere partnere, eksempelvis fra civilsamfundet eller academia, som kan tilbyde viden og ekspertise på områder, der er blevet negligeret.
- Reformulere politiske programmer og foreslåede politikker, så de bliver mere inkluderende og repræsentative for kønsbaserede behov.

Vi anbefaler repræsentanter fra civilsamfundet at:

- Bruge skemaet som en værktøjskasse til at evaluere den nuværende indsats og identificere potentielle mangler i egne programmer.
- Vurdere eksisterende politikker ved hjælp af skemaet og anvende det som argumentation for øgede ressourcer og partnerskaber inden for oversete områder.

Om os

Untwist (<https://cordis.europa.eu/project/id/101060836>) er et forsknings- og innovationsprojekt finansieret under Horizon Europe tiltaget. UNTWIST ser frem til at bidrage til konstruktionen af et fornyet demokratisk samfund, hvor offentlighedens heterogene kønsbehov, kønskrav og kønsbekymringer alle adresseres af forskellige partier på demokratisk vis. UNTWIST stiler mod at tilbyde politiske aktører, i særdeleshed partiers uforvrængede (på engelsk: Untwisted) måder at repræsentere kønsbehov, -krav og -bekymringer på. Dette gøres gennem produktionen og analysen af robust empirisk bevismateriale, som udforsker de faktorer, som gør de kønskritiske budskaber præsenteret af højrepopulistiske aktører attraktive overfor vælgere.

Find mere information vedrørende vores projekt på vores hjemmeside:

<https://www.upo.es/investiga/UNTWIST/>

Kontakt

Hvis du er beslutningstager, del af et politisk parti, en politiske institution eller en civilsamfundsorganisation, kan du bede os tilpasse præsentationen af vores resultater på bedste vis til brug af jeres organisation. Vi vil med glæde gøre dette uden omkostninger.

For generelle spørgsmål kontakt: untwist@upo.es

For landespecifikke spørgsmål kontakt: lhorn@ruc.dk

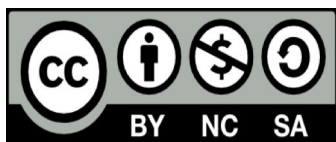
Eller besøg vores hjemmeside:

<https://www.upo.es/investiga/UNTWIST/>

CC licens

Dette arbejde er distribueret under et CC BY-NC-SA 4.0 licens

Dette licens muliggør genbrugere at distribuere, ændre, tilpasse og udbygge materialet gennem ethvert medie eller format, udelukkende for ikke-kommercielle formål og kun så længe tilskrivning gives til forfatteren. Hvis du ændrer, tilpasser eller udbygger materialet, skal du have licens til det ændrede materiale under identiske vilkår. CC

BY-NC-SA inkluderer de følgende elementer:

BY: Anerkendelse skal gives til forfatteren

NC: Må kun benyttes til ikke-kommercielle formål

SA: Tilpasninger skal deles under samme vilkår

www.upo.es/investiga/UNTWIST

untwist@upo.es

Bidragydere (og forbehold)

Dette projekt har modtaget støtte fra den Europæiske Unions Horizon Europe forsknings- og innovationsprogram under bevilling 101060836. Storbritanniens konsortiumspartner er støttet gennem UK Research and Innovation (UKRI) under den britiske regerings Horizon Europe støttegaranti [bevillingsnummer 10066730]. Den schweiziske konsortiumspartner er støttet gennem det Schweiziske Statssekretariat for uddannelse, forskning og innovation (SERI) [bevillingsnummer 22.00615].

Støttet af den Europæiske Union, UK Research and Innovation og det Schweiziske Statssekretariat for uddannelse, forskning og innovation. Fremsatte holdninger og meninger tilhører dog udelukkende forfatteren eller forfatterne og reflekterer ikke nødvendigvis de af den Europæiske Union, European Research Executive Agency (REA) eller andre bidragydere. Hverken den Europæiske Union eller bidragsautoriteten kan holdes ansvarlige for dem.

Funded by the
European Union

UK Research
and Innovation

Project funded by

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs
Education and Research (EAF)
State Secretariat for Education,
Research and Innovation (SERI)

This project has received funding from the European Union's Horizon Europe research and innovation programme under Grant Agreement No. 101060836. UK consortium partner funded by UK Research and Innovation (UKRI) under the UK government's Horizon Europe funding guarantee [grant number No. 10066730]. Swiss consortium partner funded by the Swiss State Secretariat for Education, Research and Innovation (SERI) [Grant Agreement No. 22.00615].

Funded by the European Union, UK Research and Innovation and the Swiss State Secretariat for Education, Research and Innovation. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union, the European Research Executive Agency (REA) or the other donors. Neither the European Union nor the granting authority nor other donors can be held responsible for them.

UNTWIST CONSORTIUM